

METSÄHALLITUKSEN SUORITTAMA KALASTUSRAJOITUSTEN VALVONTA SAIMAANNORPPA-ALUEILLA VUONNA 2015

Vuoden 2015 valvonnan osalta jatkettiin siitä mihin edellisenä vuotena jäätiin eli suunniteltiin ja toteutettiin kalastusrajoitusten valvontaa Saimaalla ja erityisesti saimaannorpan esiintymisalueilla. Erätarkastaja Rahikaisella oli valvonnassa apuna kausivalvoja Jyrki Anttila touko- ja kesäkuun ajan.

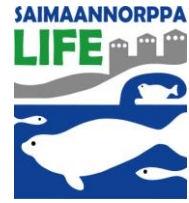
Valvonnan lähtökohtana oli edellisten vuosien tapaan lisätä tietoisuutta kalastusrajoituksista neuvon ja opastaen, mutta edellisestä vuodesta poiketen valvontalinjaa päätettiin kiristää Metsähallituksen sisäisen ohjeistuksen mukaisesti valvontakauden 2014 kokemuksiin pohjautuen (Valvontaraportti 2014). Linjan tiukentamisesta neuvoteltiin myös poliisin sekä kalastusalueiden isäntien kesken.

Erätarkastaja Rahikaisen ja kausivalvoja Anttilan lisäksi valvontaan osallistui muita Metsähallituksen erätarkastajia yhdeksän valvontapäivän verran ja yhteisvalvontaa poliisin/ rajavartiolaitoksen kanssa suoritettiin kymmenenä päivänä touko-kesäkuun aikana. Kalatalouden keskusliiton valvoja, Sami Kurenniemi oli valvonnassa kolmena päivänä Pohjois-Karjalan puolella ja kaksi valvontapäivää suoritettiin Haukivedellä yhdessä alueen omien valvojien kanssa. Toisen Haukiveden yhteisvalvontapäivän jälkeen järjestettiin myös alueen valvojille koulutustilaisuus Rantasalmella, johon osallistui parisenkymmentä henkilöä.

Toukokuun alusta lähtien valvonnassa käytettiin Pirkanmaan kalatalouskeskuksen kehittämää tablet-tietokoneelle ladattua Kalastuksenvalvonta-työkalusovellusta, joka kuitenkin osoittautui hankalaksi käyttää vesijetin kanssa. Tästä syystä kaikki valvontatapahtumat eivät ole kirjautuneet ko. laitteeseen. Valvontatyökalu oli kuitenkin käytännöllinen apuväline katetussa veneessä. Edellisen vuoden tapaan erätarkastaja Rahikainen oli myös kouluttajana poliisin valtakunnallisella poliisiveneen kuljettajakurssilla, aiheena lähinnä vesijetin käsittely ja reittiajo, mutta samalla käsiteltiin erävalvontaa, kalastuksenvalvontaa sekä sidosryhmäyhteistyötä.

TIEDOTTAMINEN

Kevään/ kesän aikana aktiivista tiedottamista jatkettiin edellisvuoden tapaan ja Rahikainen oli mm. tavaratalo Carlsonin kalastuspäivässä kertomassa kalastusasioista ja valvonnasta. Lisäksi haastatteluja annettiin paikallislehdille, paikallisradiolle, radio-Novalle, MTV3:lle, Ylelle ym.

ALUEELLISUUS

Valvonnassa pyrittiin jatkamaan edellisen vuoden tapaan laajaa alueellista kattavuutta. Valvonnan pääpaino oli kuitenkin keskeisimmällä saimaannorpan lisääntymisalueella Pihlaja- ja Haukivedellä, missä on myös tihein norppakanta. Näillä alueilla nyt jo toisena vuotena peräkkäin suoritetun tehostetun valvonnan tulokset näkyvät myös tilastojen kaunistumisena. Pihlaja- ja Haukiveden pyydykset olivat pääosin moitteettomassa kunnossa, eikä näiltä alueilta löydetty juuri väljänieluisia katiskoitakaan.

KATISKAT

Valvontakaudella 2015 (15.4.-30.6.2015) tarkastettiin kaikkiaan 527 katiskaa, joista täysin lain ja asetusten edellyttämässä kunnossa oli 278 (52,7 % tarkastetuista). Kyseisissä katiskoissa oli siis nielu kyllin jäykkärakenteinen estääkseen kuutin menemisen pyydykseen, pyydys oli asianmukaisesti merkitty ja siitä löytyi omistajan yhteystiedot.

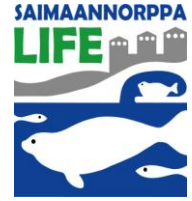
Väljänieluisia norpille vaarallisia katiskoita löytyi tänä vuonna ainoastaan yhdeksän kappaletta (2 % tarkastetuista), joten parannusta edellisvuoteen on tapahtunut huomasti. Tuolloin 392 tarkastetusta katiskasta 76 (19 %) oli väljänieluisia.

VERKOT

Laittomia kalaverkkoja valvonnassa löytyi yhteensä neljä jata eli useamman kalaverkon peräkkäin sijoitettua yhdistelmää. Yksi neljän verkon jata Haukivedeltä oli niin limoittunut ja reikäinen, että kyseessä oli ilmeisesti edelliseltä talvelta, tai jopa aikaisemmin järveen jäänyt jata.

Kolme muuta verkkojataa löytyi Pohjois-Karjalasta Liperin kunnan alueelta, Jänisselältä. Kaksi jataa oli merkattu asianmukaisesti ja kyseessä oli mitä ilmeisimmin väärinymmärrys tai tiedonpuute alueen kalastusrajoituksista, mutta kolmas alueelta löydetty kolmen verkon jata oli ns. piiloverkko. Näistä tapauksista laadittiin rikosilmoitukset ja annettiin yksi rangaistusvaatimus.

Mökkiläisiltä ja muilta vesilläliikkujilta tuli vuoden 2014 tapaan joitain ilmoituksia epäilyistä luvattomista verkoista, ja ne käytiin mahdollisuuksien mukaan tarkastamassa. Useimmiten kyse oli kuitenkin rajoitusalueen ulkopuolella olevista verkoista tai alueen sisäpuolella olevista luvallisista pyydyksistä eli katiskoista. Mikäli ilmoitetut tapaukset olivat pyydyspaikkavarauksia, ne poistettiin vedestä ja merkittiin huomautuksin.

Valvontakaudella 2015 Saimaalla toimi lisäksi kansainvälisen Sea Shepherd-järjestön paikallisista vapaaehtoisista koostuva verkosto tavoitteenaan toimia kalastusrajoitusten ulkopuolisena tarkkailijana. Halukkuutta kalastusvalvontaan järjestöllä olisi ollut, mutta vesialueiden omistajilta tähän ei saatu valtuuksia. Sea Shepherd-järjestöltä tuli joitain ilmoituksia rajoitusalueen ns. väärällä puolella olevista verkoista, mutta käytännössä rajan väärällä puolella oli ainoastaan verkon päätylippu.

MUUT ASETUKSEN VASTAISET PYYDYKSET

Valvonnan yhteydessä ei tavattu muita norpalle vaarallisia, asetuksella kiellettyjä pyydyksiä.

MUUTA

Valvontaa jatkettiin edellisvuoden tapaan heinä-elokuussa. Kuten vuoden 2014 raportissa, tähän raporttiin kirjatut tiedot ja luvut ovat asetuksella määrätyiltä rajoitusajalta 15.4.-30.6.2015, ja jotta tilastoja olisi helpompi verrata aiempiin vuosiin. Heinäkuun alun jälkeen suoritettujen valvontatoimenpiteet ja tapahtumat löytyvät erätarkastaja Rahikaisen erävalvontaraportista.

VUOSI	VÄLJÄT NIELUT	MERKINNÄT PUUTTEELLISET	YHTEYSTIEDOT PUUTTEELLISET
2012	31 % (104/335)	65 % (103/159)	44 % (147/335)
2013	15 % (57/381)	30 % (113/381)	33 % (117/359)
2014	19 % (76/392)	Ei tilastoitu	45 % (178/392)
2015	2 % (9/527)	29 % (151/527)	17 % (89/527)